

НАТАЛЯ СОФІЙ ЮЛІЯ КАВУН ЮРІЙ РИБАЧУК

ЯК ДОСЯГТИ ЗМІН

ОБСТОЮВАННЯ ІНТЕРЕСІВ ДІТЕЙ
І ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПОСІБНИК ДЛЯ БАТЬКІВ

ВИДАНО ЗА ПІДТРИМКИ ПРОГРАМИ МАТРА
ПОСОЛЬСТВА ОБ'ЄДНАНОГО КОРОЛІВСТВА
НІДЕРЛАНДІВ



ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОНД «КРОК ЗА КРОКОМ»

2004

ВИДАНО ЗА ПІДТРИМКИ ПРОГРАМИ МАТРА
ПОСОЛЬСТВА ОБ'ЄДНАНОГО КОРОЛІВСТВА НІДЕРЛАНДІВ

Всеукраїнський фонд “Крок за кроком”

вул. Пушкінська, 9, оф. 4
01034 Київ, Україна
Тел./факс (044) 235 11 36
Ел. пошта: admin@ussf.kiev.ua
Веб-сторінка: www.ussf.kiev.ua

Софій Н.З., Кавун Ю.М., Рибачук Ю.А. Як досягти змін. Обстоювання інтересів дітей та громадської діяльності.
Посібник для батьків. — К.: ВФ “Крок за кроком”, 2004. — 68 с.

Посібник адресовано батькам та іншим особам, аби розвинути їхні навички, необхідні для ефективної самоорганізації і обстоювання прав та інтересів своїх дітей у школах, де вони навчаються; у своїх громадах у міру того, як у них розвивається переконання і відчуття відповідальності під час реалізації своїх демократичних громадянських прав. Книжка містить основну інформацію про теорію та практику адвокатства, інформацію про інклюзивні загальноосвітні заклади та громадські організації, їхні рекомендації усім, хто займається захистом прав дітей з особливими потребами на якісну освіту; інформацію про міжнародні ресурси у галузі інклюзивної освіти. Посібник пропонує батькам та іншим зацікавленим громадянам конкретні ідеї, стратегії та етапи діяльності, які допомагають перетворити свої сподівання та мрії на реальність. Крім того, книга містить реальні життєві приклади обстоювання інтересів та інформацію про організації в Україні і за кордоном, що займаються обстоюванням прав дітей з особливими потребами на інклюзивну освіту.

© Софій Н.З., Кавун Ю.М., Рибачук Ю.А.
© Всеукраїнський фонд “Крок за кроком”

ПЕРЕДМОВА	5
ТЕРМІНОЛОГІЯ	7
ОСНОВНІ КРОКИ ПРОЦЕСУ АДВОКАТСТВА	9
РОЗДІЛ I. ЧОМУ ТРЕБА ДІЯТИ?	10
<p>Коли вимогливість недоречна. — Наважтеся поміряти. — Чого я хочу досягти? — Оцініть потреби громади. — “Якщо хочеш узятись до роботи, то засукай рукави, а не сиди, склавши руки”. — Ваша роль у досягненні цілей. — Ваші здібності. — Чи робили ви вже це колись? — Застосування ваших умінь. — Чому батькам вдається добре обстоювати інтереси дітей. — Яку користь отримують від вашої діяльності ваша родина і громада.</p>	
РОЗДІЛ II. З ЧОГО ПОЧАТИ?	15
<p>Етапи обстоювання інтересів. — Крок 1: Окресліть свою мету, тобто те, чого хочете досягти. — Крок 2: Ще раз обміркуйте свою мету. — Крок 3: Збір фактів. — Крок 4: Виробити стратегії коротко- і довготривалої діяльності. — Крок 5: Визначення ключових уповноважених осіб. — Самостійні заходи.</p>	
РОЗДІЛ III. ЗВЕРТАННЯ ДО ІНШИХ ЛЮДЕЙ ТА ЇХ ЗАЛУЧЕННЯ	21
<p>Чи потрібна мені підтримка? — Яку користь приносить залучення інших людей? — Куди мені звернутися за підтримкою? — Означте вашу проблему. — Використайте громадські інформаційні засоби. — Використовуйте громадські ресурси. — Намагайтеся співпрацювати з групами, які діють у вашій громаді. — Що робити, якщо немає жодної організації?</p>	
РОЗДІЛ IV. ФОРМУВАННЯ РОБОЧИХ ГРУП	26
<p>Крок 1: Знайти інших учасників, які приєдналися б до вашої справи. — Крок 2: Організувати і успішно проводити збори. — Попередня підготовка до продуктивних зборів. — Розробіть порядок денний. — Познайомтесь один з одним. — Установіть регламент. — Заплануйте наступні збори. — Крок 3: Обрати лідерів. — Які якості потрібні для лідерства?</p>	
РОЗДІЛ V. ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДІВ ЗА ДОПОМОГОЮ РОБОЧИХ ГРУП	33
<p>Створення коаліцій. — Крок 5: Розробка плану дій. — Розподіліть обов'язки. — Оцініть ресурси. — Розподіліть час, аби досягти коротко- та довготермінових цілей. — Ведіть документацію своєї роботи. — Оцініть свою роботу. — Крок 6: Поширювати та популяризувати результати роботи вашої групи. — Адвокатство та засоби масової інформації. — Прес-реліз. — Інтерв'ю.</p>	
РОЗДІЛ VI. ПІДТРИМКА АКТИВНОСТІ І ВІДЗНАЧЕННЯ ДОСЯГНЕНЬ	45
<p>Як зберегти цілісність групи? — Збереження організаційної структури. — Збереження цілісності групи. — Діалог з владою у процесі адвокатства.</p>	
БАТЬКИ-ЗАХИСНИКИ ПРАВ СВОЇХ ДІТЕЙ	52
ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОНД “КРОК ЗА КРОКОМ”	64
МІЖНАРОДНІ ДОКУМЕНТИ	65
РЕСУРСНІ МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ	67

ПЕРЕДМОВА

Ніколи не сумнівайтесь, що невелика група вдумливих, відданих справі громадян, може змінити світ. Насправді всі зрушення власне так і відбуваються.

Маргарет Мід

Розсудлива людина пристосовується до світу, нерозсудлива людина намагається пристосувати світ до себе. Тому увесь прогрес залежить від нерозсудливих людей.

Дж. Бернард Шоу

Ця книга має на меті стати посібником для батьків та інших осіб, щоби розвинути їхні навички, необхідні для ефективної самоорганізації і обстоювання прав та інтересів своїх дітей. Обстоювання інтересів, тобто здатність переконувати, обговорювати і домагатися свого, є основним засобом, що дозволяє батькам втілювати свої турботи в конкретні дії. У поєднанні з громадською діяльністю, яка об'єднує зацікавлених осіб і спрямована на вирішення певних потреб чи проблем, батьки є найефективнішим та могутнім засобом у досягненні змін для своїх дітей. Історія втілення змін показує, що ніхто не може ефективніше виступати за права та інтереси малих дітей, ніж їхні батьки і члени родин. Ми сподіваємося, що ця книга допоможе батькам зуміти ефективно обстоювати інтереси своїх дітей у школах, де вони навчаються; у своїх громадах у міру того, як у них розвивається переконання і відчуття відповідальності під час реалізації своїх демократичних громадянських прав.

Публікація цієї книги стала можливою в результаті реалізації проекту „Адвокатство батьків: обстоювання права дітей з особливими потребами на інклюзивну освіту”, який здійснювався Всеукраїнським фондом „Крок за кроком” протягом 2003-2004 років за фінансової підтримки Програми МАТРА Посольства Об'єднаного Королівства Нідерландів. Проект здійснювався у семи тренінгових центрах Всеукраїнського фонду „Крок за кроком” у містах Києві, Львові, Полтаві, Івано-Франківську та смт. Бучі Київської області.

Метою проекту було розвинути навички лобювання та представлення інтересів дітей з особливими потребами у батьків, вчителів інклюзивних класів, представників громадських організацій, місією яких є відстоювання права дітей з особливими потребами на якісну освіту, та поширення кращих практик лобювання і представлення інтересів дітей з особливими потребами.

Ця книга є одним із результатів реалізації проекту, вона містить основну інформацію про теорію та практику адвокатства, інформацію про інклюзивні загальноосвітні заклади та громадські організації, їхні рекомендації усім, хто займається захистом прав дітей з особливими потребами на якісну освіту; інформацію про міжнародні ресурси у галузі інклюзивної освіти. В результаті проекту був також розроблений тренінговий модуль „Розвиток навичок лобювання та захисту інтересів дітей з особливими потребами на інклюзивну освіту”, який можна отримати в офісі ВФ „Крок за кроком”.

«Як досягти змін: посібник для батьків з обстоювання інтересів і громадської діяльності» пропонує батькам та іншим зацікавленим громадянам конкретні ідеї, стратегії та етапи діяльності, які допомагають перетворити свої сподівання та мрії на реальність. Крім того, книга містить реальні життєві приклади обстоювання інтересів та інформацію про організації в Україні і за кордоном, що займаються обстоюванням прав дітей з особливими потребами на інклюзивну освіту.

Автори